

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №_1_ від_30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри проф. Островська К.О.

**Силабус з нормативної дисципліни «Методика викладання корекційної андрагогіки»,
що викладається в межах ОПП «Логопедія» для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта**

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	«Методика викладання корекційної андрагогіки»
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка 016 Спеціальна освіта
Викладач (-і)	Шевченко Володимир Миколайович, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи факультету педагогічної освіти, д-р.пед.н., доцент
Контактна інформація викладача	ел. пошта: shevchenko_volodumur@ukr.net
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Середа 11.30-13.00 (кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/master
Інформація про дисципліну	Курс «Методика викладання корекційної андрагогіки» - це підготовка студентів – майбутніх корекційних педагогів до корекційної та реабілітаційної діяльності, яка в рамках реалізації безперервної освіти спрямована на створення необхідних психолого-педагогічних умов для найбільш повної адаптації, інтеграції та соціалізації дорослих людей з особливими потребами.

Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Методика викладання корекційної андрагогіки» є нормативною дисципліною зі спеціальності 01 Освіта/Педагогіка, 016 Спеціальна освіта для освітньої програми яка викладається в XI семестрі в обсязі 7 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та завдання дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання корекційної андрагогіки» є підготовка студентів – майбутніх корекційних педагогів до корекційної та реабілітаційної діяльності, яка в рамках реалізації безперервної освіти спрямована на створення необхідних психолого-педагогічних умов для найбільш повної адаптації, інтеграції та соціалізації дорослих людей з особливими потребами. Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика викладання корекційної андрагогіки» є: – забезпечення науково-теоретичної бази для формування знань, умінь і навичок у майбутніх корекційних педагогів для роботи у спеціалізованих центрах та закладах корекції дорослих осіб з особливими потребами; - формування у студентів категоріальних понять корекційної андрагогіки на основі вивчення науково-практичної логіки її становлення; – формування необхідного якісного рівня професійної підготовки корекційного педагога, який може у відповідності з актуальними завданнями корекційної педагогічної науки та практики творчо і продуктивно розв’язувати комплексні корекційно-розвиткові та педагогічно-виховні проблеми спеціального навчання, особистісного становлення і соціалізації дорослих осіб з особливими потребами; – забезпечення студентів знаннями теорії та практики роботи з дорослими людьми з особливими потребами; – стимулювання студентів до активної аналітико-пошукової роботи, спрямованої на визначення ефективних шляхів подолання наслідків порушень у дорослих людей; – навчання моделюванню, здійсненню та організації системи спеціальної допомоги дорослим людям з особливими потребами; – прищеплення толерантного ставлення до дорослих людей з особливими потребами.
Література для вивчення дисципліни	1. Верчук С.С. Освіта дорослих: історія і сучасність / С.С. Верчук[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://eliteua.org/guidelines/15-osvita_doroslih_istoriya_i_suchasnist.html 2. Гончар Л.К. Соціальні послуги на рівні громади для людей з розумовою відсталістю: Посібник для дистанційного навчання. – К., 2004. – 80 с. 3. Даринский А.В. Кого и как включать в систему образования взрослых //Педагогика. – М., 1995. - №2. – С. 13 – 16. 4. Змеев С.И. Андрагогика: становление и пути развития // Педагогика, 1995.- № 2.- С.66-67.

	5. Змеев С.И. Основы андрагогики.- М, 1999. 6. Кравченко Р.І. Київська модель послуг для розумово відсталих інвалідів у громаді //Соціальна робота в територіальній громаді м. Києва: досвід 2004 року. Нариси практиків (За ред. К.С. Шендеровського, І.Я. Ткач, К.В. Савченко. – К.:КМЦССМ, 2004. – 217 с. 7. Криницька Л. Взаємодія професійно-технічних навчальних закладів і служб зайнятості в організації підготовки незайнятого населення // Педагогіка і психологія професійної освіти.- 2002.- №2.- С. 8- 15. 8. Кротов А., Старовина Е. Системный подход к профессиональному образованию инвалидов // Человек и труд.- 1999.- №10. 9. Малофеев Н.Н. Реабилитация средствами образования: социо-культурный анализ современных тенденций// Подходы к реабилитации детей с особенностями развития средствами образования.- М.,1996.- С..97-105. 10. Образование взрослых и социальные перемены // Совет Европы: Совет по культурному сотрудничеству.- СПб, 1993. 11. Полякова М.В. Особенности образования взрослых / М.В. Полякова [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://urora.o.rsvpu.ru/filedirectory/143/27.doc 12. Сіґаєва Л.Є. Принципи навчання дорослих: учень – андрагог / Л.Є. Сіґаєва[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/7237/1/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%B8_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B8%D1%85.pdf 13. Хаджирадева С.К. Навчання дорослих як наукова проблема / С.К. Хаджирадева // Дошкільна освіта, 2005. – № 2 (8). – Режим доступу: http://lips.zp.ua/states/264-120032.html
Обсяг курсу	64 години аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 годин практичних занять (для студентів денної форми навчання) 40 годин аудиторних занять. З них 20 години лекцій, 20 годин практичних занять (для студентів заочної форми навчання)
Компетентності та програмні результати навчання (за освітньою програмою)	<i>Інтегральна компетентність (ІНТ)</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі спеціальної освіти, що передбачає застосування теорій та методів, технологій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу, реабілітації та соціалізації осіб з порушеннями

	розвитку і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов (ІНТ). <i>Загальні компетентності (ЗК)</i> ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. <i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i> СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації). СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища. СКС-1 Здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психофізіологічних механізмів порушень мовлення. <i>Програмні результати навчання (за освітньою програмою)</i> РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.
Ключові слова	Корекційна педагогіка. Вікова психологія, соціальна робота. Людина з інвалідністю, андрогогіка, особистість андрогога, навчальний процес, концепції особистісно-орієнтованого виховання, навчальний процес, практична діяльність, сучасна вища освіта, використання гейміфікації у навчальному процесі, технології аналізу ситуацій, кейс-метод, заняття-дискусії, інтерактивні методи навчання, особистісно-орієнтовані методи та прийоми, взаємодія, особистість.
Формат курсу	Очний, заочний

теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Психологія загальна», «Психологія вікова», «Соціальна психологія», «Педагогіка»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні традиційні та сучасні, особистісно-орієнтовані методи та прийоми. При цьому навчання є студентоцентричним та здійснюється через залучення до активної практичної діяльності. Зокрема, для активізації навчального процесу передбачено застосування кейс-методу, занять-дискусій, інших інтерактивних методів навчання. Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технік викладання і навчання: лекція, бесіда, демонстрація прикладів, аналіз кейсів, інтерактивні методи, виконання командних завдань.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Робота на 16 практичних заняттях: 40 балів Виконання самостійної роботи: 40 балів Залік – 20 балів
Питання до іспиту (приклади)	1. Охарактеризуйте особливості навчання студентів на відповідних курсах у вищих навчальних закладах. 2. Якщо сучасна вища освіта зазнала кризи, чи доцільно замінити її системою Інтернет або консалтингу? Порівняти поняття «знання» та «інформація». 3. Обґрунтуйте основні шляхи гуманітаризації сучасної освіти. 4. Які завдання підготовки сучасного фахівця з вищою освітою? 5. У чому полягає роль концепції спільної продуктивної діяльності викладача зі студентами у вирішенні проблеми якості знань? 6. Обґрунтуйте сутність та структуру педагогічної технології. 7. Наведіть класифікацію педагогічних технологій.

	8. Розкрийте сутність концепції особистісно-орієнтованого виховання. 9. Наведіть особливості інформаційних технологій навчання. 10. Класифікація сучасних інформаційних технологій. 11. Поняття і сутність інноваційних технологій в освіті. 12. Доведіть ефективність технології "Створення ситуації успіху". 13. Обґрунтуйте сутність технології модульно-розвивального навчання. 14. Визначте особливості технології дистанційного навчання. 15. Розкрийте сутність інтерактивних технологій навчання. 16. Обґрунтуйте ідеї дослідників, які було покладено в основу теорій групового навчання А. Белла та Дж. Ланкастера, Дальтон-плану (О. Паркхерст), систем Йена-плану (П. Петерсон) та ін. 17. Розкрийте компоненти інтерактивних технологій навчання. 18. Обґрунтуйте принципи реалізації інтерактивних технологій навчання. 19. Розкрийте підходи науковців до класифікації інтерактивних технологій навчання. 20. Розкрийте технології, які належать до діалогічно-дискусійних. 21. Розкрийте різні типи діалогу. 22. Обґрунтуйте технології аналізу ситуацій. 23. Розкрийте особливості реалізації технологій проблемного навчання. 24. Вкажіть на позитивні й негативні аспекти впровадження технології тренінгу. 25. У чому ефективність технологій фасилітації? 26. Розкрийте, чим обумовлений вибір технологій фасилітації. 27. Розкрийте види комп'ютерних комунікацій. 28. Які існують використання інформаційно-комунікаційних засобів в освітньому контексті? 29. Покажіть переваги електронної книги як навчального засобу, сторінки якого відображаються на екрані дисплея; сукупність комп'ютерних файлів, об'єднаних в єдину оболонку, що дозволяє користуватися поданою у книзі інформацією. 30. Обґрунтуйте особливості вебінарів. 31. Покажіть переваги електронного мозкового штурму. 32. Назвіть переваги використання гейміфікації у навчальному процесі.
Опитування	По завершенню курсу студентам надано анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1.	Тема 1. Корекційна андрагогіка як новітній науковий феномен. Загальне поняття андрагогіки. Історія виникнення андрагогіки як науки. Соціально-економічні потреби суспільства в освіті упродовж життя як об'єктивна передумова виникнення андрагогіки. Корекційна андрагогіка як складова андрагогіки та спеціальної освіти. Корекційна андрагогіка як наука про освіту та виховання людини впродовж усього життя. Її сутність, склад, та завдання.	Лекція, 8 год.	1, 4, 5, 10, 11	Опрацювати матеріали лекції.	1 -4 тиждень
2.	Тема 1. Навчання дорослих як наукова проблема.	Практичне заняття, 8 год.	1, 4, 5, 10, 11	Розкрити питання: 1. Загальне поняття андрагогіки. 2. Історія виникнення андрагогіки як науки. 3. Соціально-економічні потреби суспільства в освіті упродовж життя. 4. Корекційна андрагогіка як складова андрагогіки та спеціальної освіти. 5. Корекційна андрагогіка як наука про освіту та виховання людини впродовж усього життя. 6. Сутність, склад і завдання андрагогіки.	1-4 тиждень

3.	Тема 2. Зміст освіти, принципи, методи та прийоми навчання дорослих з особливими потребами. Об'єкт та предмет андрагогіки. Основні завдання андрагогіки. Принципи корекційної андрагогіки. Роль і місце андрагога в системі освіти дорослих. Характеристика ролей андрагога. Спеціальна підготовка андрагога. Характеристика особистісних особливостей андрагога. Загальні вимоги до андрагога.	Лекція, 8 год.	10, 11, 12, 13	Опрацювати матеріали лекції.	5-8 тиждень
4.	Тема 2. Корекційна андрагогіка – реалізація безперервної освіти дорослими людьми з особливими потребами	Практичне заняття, 8 год.	10, 11, 12, 13	1. Об'єкт та предмет андрагогіки. 2. Основні завдання андрагогіки. Принципи корекційної андрагогіки. 3. Роль і місце андрагога в системі освіти дорослих. 4. Характеристика ролей андрагога. 5. Спеціальна підготовка андрагога. Характеристика особистісних особливостей андрагога. 6. Загальні вимоги до андрагога.	5-8 тиждень
5.	Тема 3. Загальна характеристика осіб з особливими потребами як соціальної групи Поняття "інвалідність". Причини низької якості життя осіб з інвалідністю. Бар'єри, які ставить перед людиною інвалідність. Фізичні обмеження в життєдіяльності людей з інвалідністю. Трудова сегрегація або ізоляція осіб з інвалідністю. Малозабезпеченість як наслідок соціально-трудова обмежень. Просторово-середовий бар'єр. двосторонній характер інформаційного	Лекція, 8 год.	3, 10, 11, 13	Опрацювати матеріали лекції	9 -12 тиждень

	бар'єру. Причини виникнення емоційного та комунікативного бар'єрів. Характеристика стану мобільності інваліда. Здатність людей з обмеженими можливостями до збору та обробки інформації.				
6.	Тема 3. Загальні аспекти освіти дорослих людей з особливими потребами.	Практичне заняття, 8 год.	3, 10, 11, 13	1. Поняття "інвалідність". Причини низької якості життя осіб з інвалідністю. 2. Бар'єри, які ставить перед людиною інвалідність. Фізичні обмеження в життєдіяльності людей з інвалідністю. 3. Трудова сегрегація або ізоляція осіб з інвалідністю. Малозабезпеченість як наслідок соціально- трудових обмежень. 4. Просторово-середовий бар'єр. двосторонній характер інформаційного бар'єру. 5. Причини виникнення емоційного та комунікативного бар'єрів. 6. Характеристика стану мобільності інваліда. 7. Здатність людей з обмеженими можливостями до збору та обробки інформації.	9-12 тиждень
7.	Тема 4. Специфіка освіти дорослих осіб з інвалідністю Моделі навчання дорослих осіб з інвалідністю. Цільова спрямованість навчання дорослих осіб з інвалідністю. Характеристика принципів освіти людей з особливими потребами. Функції освіти дорослих осіб з інвалідністю. Значення компенсаторної функції. Корекційна та	Лекція, 8 год.	4, 5, 8, 9	Опрацювати матеріали лекції.	13-16 тиждень

	підтримуюча функції. Завдання андрагога, що працює з дорослими особами з інвалідністю. Освітні програми формального та неформального видів. Профорієнтаційна робота на базі інноваційних професійно-освітніх установ. Чинники, що полегшують ситуацію навчання осіб з інвалідністю. Роль активного навчання в освіті людей з особливими потребами.				
8.	Тема 4. Основи навчання дорослих осіб з особливими потребами.	Практичне заняття, 8 год. Презентація, дискусія. Робота у малих групах.	4, 5, 8, 9	1. Моделі навчання дорослих осіб з інвалідністю. 2. Цільова спрямованість навчання дорослих осіб з інвалідністю. 3. Характеристика принципів освіти людей з особливими потребами. 4. Функції освіти дорослих осіб з інвалідністю. 5. Значення компенсаторної функції. Корекційна та підтримуюча функції. 6. Завдання андрагога, що працює з дорослими особами з інвалідністю. 7. Освітні програми формального та неформального видів. 8. Профорієнтаційна робота на базі інноваційних професійно-освітніх установ. 9. Чинники, що полегшують ситуацію навчання осіб з інвалідністю. 10. Роль активного навчання в освіті людей з особливими потребами.	13-16 тиждень